

Wsparcie unijne dla dolnośląskiego sektora oświaty

Przyczyn trudnej sytuacji pracowników sektora oświaty należy upatrywać m.in. w niżu demograficznym, który dotyczy głównie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz w reformie szkolnictwa zawodowego, która rozpoczęła się w 2012 roku. Ma to wpływ na redukcję etatów i zwolnienia pracowników w placówkach oświatowych. Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy wyszedł naprzeciw tym problemom i we współpracy z Dolnośląskim Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu realizuje projekt *Aktywizacja zawodowa pracowników sektora oświaty na dolnośląskim rynku pracy*. Projekt rozpoczął się w lutym br. i potrwa do września 2015 roku.

Wsparcie jest skierowane do pracowników dolnośląskiego sektora oświaty zwolnionych po 31 grudnia 2012 roku, zagrożonych lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn pracodawcy, jak również dla tych, którym wygasły bądź wygasną w najbliższym czasie umowy o pracę zawarte na czas określony. Wsparciem mogą zostać objęci nie tylko nauczyciele, ale również pozostali pracownicy placówek oświatowych, którzy w wyniku likwidacji lub reorganizacji placówki pozostaną bez pracy (personel pomocniczy, techniczny, administracyjny). Do projektu mogą przystąpić również osoby pobierające świadczenie kompensacyjne pod warunkiem, że w okresie jego realizacji zamierzają podjąć pracę zawodową, a także nauczyciele pozostający w stanie nieczynnym lub przebywający na urlopie dla poratowania zdrowia.

Cel projektu zakłada zarówno zdobycie nowych, jak i poszerzenie posiadanych już kwalifikacji, natomiast indywidualna ścieżka udziału jest ustalana z doradcą zawodowym. Można wybrać kilka form wsparcia. Każdy uczestnik jest skierowany na szkolenie zawodowe lub studia podyplomowe, a osoby posiadające pomysł na własny biznes mają możliwość jego realizacji w ramach dotacji do 40 tys. zł na uruchomienie działalności gospodarczej. Wsparcie pomostowe wypłacane do 12 miesięcy od uruchomienia własnej firmy pozwoli z kolei na pokrycie obowiązkowych opłat takich jak czynsz, ubezpieczenie społeczne czy media.

Uczestnicy mogą również zdobyć nowe doświadczenie zawodowe i praktyczne umiejętności w ramach stażu lub praktyki zawodowej, a realizator projektu zapewnia także możliwość skorzystania z pośrednictwa pracy.

Wsparcie obejmuje również poradnictwo psychologiczne, wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 5 tys. zł dla osób, które znajdą zatrudnienie powyżej 50 km od miejsca zamieszkania, wypłatę stypendiów szkoleniowych dla osób bezrobotnych, które w ramach projektu uczestniczą w szkoleniach zawodowych i studiach podyplomowych oraz refundację kosztów dojazdu do miejsca świadczenia poradnictwa zawodowego powyżej 25 km od miejsca zamieszkania.

REKRUTACJA

Rekrutacja ma charakter ciągły i trwa przez cały okres realizacji projektu. Udział w projekcie jest bezpłatny. Osoby zainteresowane udziałem składają wypełniony formularz dostępny na stronie www.aktywizacja.dwup.pl, osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres:

Biuro Projektu: al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław, pokój 10, tel. 71/ 39 74 170, 174, 177
e-mail: biuroprojektu@dwup.pl

Projekt jest realizowany w ramach Priorytetu VIII *Regionalne Kadry Gospodarki*, Działanie: 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*, Poddziałanie: 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szanowni Państwo,

w tym roku świętowaliśmy dziesiątą rocznicę wejścia Polski do Unii Europejskiej. Wybór, jakiego dokonaliśmy dekadę temu, otworzył przed naszym krajem niespotykane dotąd perspektywy swobodnego rozwoju gospodarczego. Zyskaliśmy nie tylko w wymiarze krajowym, ale także regionalnym. Dolny Śląsk, dzięki pozyskanym z Unii Europejskiej funduszom, odnotował ogromny wzrost nakładów finansowych m.in. na budowę szpitali, nowe drogi, połączenia kolejowe, edukację, szkolenia zawodowe, walkę z bezrobociem czy promocję przedsiębiorczości. Trudno wymienić chociaż jedno miejsce w naszym regionie, gdzie nie zaobserwowalibyśmy napływu unijnych środków. Nowe inwestycje, nowe miejsca pracy, a co za tym idzie lepsze perspektywy dla naszych mieszkańców, są najlepszym dowodem na to, że fundusze te zmieniają i unowocześniają Dolny Śląsk.

Fundusze europejskie pozwoliły nie tylko na inwestycje w „twardą” infrastrukturę, ale także, a może przede wszystkim, oznaczały inwestycje w kapitał ludzki. Każdy z nas może stać się beneficjentem programu unijnego. Taką okazję zapewnia Program Operacyjny Kapitał Ludzki. W ramach komponentu regionalnego otrzymaliśmy ponad 2 miliardy 116 milionów zł. Do połowy roku rozliczyliśmy ok. 88% tej kwoty, czyli prawie 1 miliard 856 milionów zł. Środki przeznaczone zostały między innymi na wsparcie osób bezrobotnych, biernych zawodowo i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Szereg kursów, szkoleń zawodowych czy projektów stypendialnych realizowanych w ramach PO KL otworzył przed tysiącami Dolnoślązaków nowe perspektywy. Dzięki poszerzeniu swoich kompetencji wielu mieszkańców naszego regionu mogło znaleźć wymarzoną pracę albo otworzyć własną działalność gospodarczą.

Mądrze zainwestowane pieniądze w edukację czy promocję zatrudnienia ułatwiają życiowy start, a co najważniejsze pokazują, że pomimo wcześniejszych barier i przeszkód można wrócić na ścieżkę rozwoju zawodowego. Dotyczy to także pracowników dolnośląskiego sektora oświaty, którzy w wyniku reorganizacji wielu placówek pozostali bez pracy. Specjalnie dla nich uruchomione zostały programy wsparcia umożliwiające zdobycie dodatkowych umiejętności poprzez rozpoczęcie studiów podyplomowych bądź ułatwiające założenie własnej firmy.

O efektywności PO KL świadczą najlepiej indywidualne przykłady osób, które dzięki programowi odniosły sukces. To im w głównej mierze oddajemy głos na łamach niniejszego Biuletynu.

W nowej perspektywie budżetowej Dolny Śląsk nadal będzie aktywnie wykorzystywał środki z Unii Europejskiej. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 otrzymaliśmy ponad 9 mld złotych. Zostaną one przeznaczone m.in. na wzrost konkurencyjności i innowacyjności lokalnych firm, rozwój infrastruktury, generowanie nowych miejsc pracy, szkolenia zawodowe oraz aktywną promocję zatrudnienia.

W efektywnym wydatkowaniu funduszy unijnych pomoże nam *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*, która precyzyjnie wytycza cele i kierunki rozwoju regionu. Dzięki niej jesteśmy świetnie przygotowani na czekające nas wyzwania.

Zapraszam serdecznie do lektury Biuletynu, a także polecam naszą stronę internetową www.efs.dolnyslask.pl, gdzie znajdziecie Państwo wszelkie niezbędne informacje dotyczące komponentu regionalnego PO KL.

Z wyrazami szacunku
Cezary Przybylski

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Kręta droga ku zatrudnieniu

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Fundację Inceptum

Średnio 30% – taki jest odsetek uczniów i uczennic publicznych gimnazjów, którzy zniechęceni pasmem niepowodzeń szkolnych, stwarzają w szkole i w domu problemy wychowawcze. Robią wszystko, aby zaistnieć i zaznaczyć swoją obecność, niestety w tym negatywnym znaczeniu. Zaliczają się do tzw. młodzieży utrudniającej życie w szkole.

O gimnazjach mówimy różnie, często w negatywnym tonie – niefortunna decyzja władz, 13 lat to nie wiek na zmianę środowiska, gimnazjaliści są niebezpieczni, wegetują, część czeka, aż wejdzie w dorosłość, ukończy 18 lat... tylko co potem? Dlatego to właśnie do gimnazjalistów były skierowane projekty edukacyjne zrealizowane w następujących gminach powiatu wałbrzyskiego: Szczawnie-Zdroju – *Patrz w przyszłość – zainwestuj w siebie*, Walimiu – *Doładuj się kwantami wiedzy* i Czarnym Borze – *Przełącz energię*. Wszystkie zawierały programy zajęć pozalekcyjnych.

Celem każdego z projektów było między innymi wyposażenie uczniów w kompetencje społeczne, czyli odkrywanie własnych zasobów i talentów, empatii, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych oraz przedsiębiorczych, związanych z planowaniem kariery zawodowej i poruszaniem się po rynku pracy. Zrealizowano także działania psycho- i socjoterapeutyczne oraz prozawodowe, takie jak: wolontariat, rozwijanie umiejętności planowania dalszej nauki, wskazywanie różnych dróg wyboru, zrozumienie relacji pomiędzy osiągnięciami np. edukacyjnymi czy pozaszkolnymi a planowaniem kariery zawodowej.

Zorganizowano indywidualne doradztwo zawodowe, warsztaty praktycznej nauki zawodu, wizyty w szkołach kształcących w profilach gwarantujących zatrudnienie, a także wyjazdowe warsztaty socjoterapeutyczne i z psychoterapeutami. Powstały Szkolne Ośrodki Kariery, które do dziś funkcjonują w każdym z gimnazjów.

Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym koncentrowały się głównie na zachęcaniu uczniów do pogłębiania samoświadomości dotyczącej własnych zasobów, możliwości i predyspozycji, a także na analizowaniu różnych możliwości kariery zawodowej.

Rezultaty? Odbudowa pozytywnej samooceny, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, zwłaszcza dotyczących konfliktów w grupach rówieśniczych, przywrócenie wiary w swoje możliwości, nabranie

przekonania, że jest dla nich miejsce na rynku pracy.

– Często organy prowadzące szkoły oraz my, nauczyciele i wychowawcy, zapominamy, jaki jest ten najważniejszy cel edukacyjnej podróży uczniów – sukces na rynku pracy. Próbuje my uszczęśliwiać ich ogromem wiedzy akademickiej, a zapominamy, że oni są różni – mówi Ewa Woźniak, nauczycielka i prezes fundacji Inceptum. – Wielu ma trudności, aby tę wiedzę przyswajać bez ograniczeń. Niektórzy po prostu nie mają na to ochoty, ponieważ od początku swojej edukacji doświadczają tak wielu porażek, że obniża się ich motywacja do wykonywania wysiłku intelektualnego, spada też ciekawość poznawcza. Mówią „jak będę chciał znać szczegóły, «profesor Google» mi podpowie”.

– To, że miliony młodych Polaków mieszkają i pracują za granicą, to po części nasza wina. W szkołach nie przygotowujemy ich do realnego życia – dodaje Ewa Woźniak. – Zderzając się z rzeczywistością, niewykwalifikowani, bez finansowych perspektyw, wyjeżdżają. Nie zrzucamy wszystkiego na system. Fakt, nie jest on doskonały. Jako obywatele Europy możemy czerpać dobre praktyki z różnych systemów. EFS nam to od lat umożliwia. Weźmy przykład z naszych sąsiadów Niemców, czy dobrze rozwiniętych krajów skandynawskich. Tam młodzież w wieku 13 lat podejmuje decyzję, co dalej, i wybiera szkołę ogólną, techniczną bądź zawodową. Możemy te systemy wyśrodkować.

Dzięki Szkolnym Ośrodkom Kariery społeczność szkolna dowiedziała się, które placówki oferują ciekawe, zgodne z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy, profile nauki. A dzięki praktykom w zakładach uczniowie przekonali się, który z zawodów najbardziej im odpowiada i „pasuje” do opracowanego wspólnie z doradcą profilu zawodowego. Mogli spróbować swoich sił jako kucharze, fryzjerzy, fizjoterapeuci czy mechatronicy.

– Naprawdę trudno jest teraz wybrać jakiś kierunek czy szkołę. Chciałbym mieć pewność, że nie będę miał pro-

blemów ze znalezieniem pracy. Takie wizyty pozwalają zorientować się, co się opłaca – Ignacy z Glinna.

Zajęcia praktyczne były zorganizowane zgodnie ze Strategią Aglomeracji Wałbrzyskiej, a więc wiązały się z zawodami okotourystycznymi oraz wymaganiami tamtejszych zakładów, głównie z Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

– Dopiero, jak w „Mechaniku” zobaczyliśmy nowoczesne frezarki i obrabiarki, które są również wykorzystywane w Strefie, mogliśmy przekonać się, na czym polega ten zawód. Myślę, że pójdę do tej szkoły po gimnazjum – Marek z Jugowic.

– Chcę być inżynierem i budować. Podczas warsztatów na Politechnice zobaczyłem, jaka to daleka droga. Prowadzący wydawał polecenia, podaj to, podaj tamto. Okazało się, że ja nawet nie wiem, co to jest strug 😊 – Damian z Walimia.

O rozmowach z doradcą zawodowym:

– Trzy razy byłem u pani Uli. Nie mogłem uwierzyć, że

dam radę uczyć się w liceum – Krystian, obecnie student Politechniki.

– Z doradcą najpierw rozmawialiśmy o naszych zainteresowaniach przedmiotami szkolnymi. Potem rozwiązywaliśmy różne testy. Potem znów rozmawialiśmy. Miało to nam pomóc w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej, a w przyszłości i studiów. Mogliśmy sprawdzić, czy nasze wyobrażenia o nas samych pokrywają się faktycznie z naszymi umiejętnościami i predyspozycjami – Sara.

Podczas lipcowych XII Ogólnopolskich Zawodów w Drezynowaniu młodzież w ramach projektu prowadziła kącik artystyczny dla dzieci.

– Projekt łączy nas, poznajemy samych siebie, mamy szansę spojrzeć z innej strony. Potrafimy już nieść pomoc innym. Chce się nam wstać rano w sobotę i przyjść do szkoły, aby wziąć udział w warsztatach lub zajęciach, a to niemały sukces – Kasia i Oliwia.

– Dzięki projektowi wiem, że nawet w tak biednej gminie jak nasza, są dobrzy ludzie, którzy chcą pomagać. Nauczyliśmy się prosić przedsiębiorców o kasę lub materiały na remont starej szatni przy sali gimnastycznej i operacja się powiodła. Wspólnie z rodzicami wyremontowaliśmy ją. Mamy kawiarenkę ALFA, gdzie działa Uczniowski Bank Pomocy. Jest herbatka, ciasteczka i czasami ma dyżur pani Irenka, która największemu głębowi z prędkością światła wytłumaczy sinusy i cosinusy. – Kaśka z IIIa.

– Bazując na dobrych praktykach projektów zrealizowanych w Priorytecie IX PO KL, możemy dać szansę mło-

dzieży gimnazjalnej na podejmowanie świadomych, korzystnych decyzji dotyczących kształcenia po szkole podstawowej – zachęca Irena Kosek-Lizakowska, nauczycielka matematyki i fizyki w gimnazjum w Waliiniu. – Pokuśmy się, zwłaszcza w gimnazjach wiejskich, o zgodne z systemem stworzenie zamiejscowych OHP-ów. One będą alternatywą dla części gimnazjalistów. Wyposażone w profesjonalne doradztwo, stworzą im i ich rodzicom warunki do podjęcia świadomej decyzji co do wyboru dalszej drogi ku zatrudnieniu.

Projekty Doładuj się kwantami wiedzy, Patrz w przyszłość – zainwestuj w siebie i Przełącz energię zostały zrealizowane w ramach Priorytetu IX PO KL.

Seniorzy na czasie

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Przemkowski Uniwersytet Trzeciego Wieku

Podniesienie poziomu znajomości języka niemieckiego oraz umiejętności ICT związanych z obsługą komputera wśród 24 osób powyżej 45. roku życia zamieszkujących gminę Przemków, a także wzmocnienie ich motywacji do podnoszenia kwalifikacji, wzrost poziomu samooceny i poczucia własnej wartości – to efekty zakończonego już projektu *Seniorzy na czasie*.

Wysoki stopień bezrobocia to jeden z największych problemów, z jakimi boryka się miejsko-wiejska gmina Przemków. Osoby po 45. roku życia, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacji, mają bardzo małe szanse na znalezienie pracy. W 2013 roku na terenie gminy i miasta nie było ofert edukacyjnych dla osób w tym wieku.

– *To była inicjatywa oddolna, a pomysł narodził się podczas spotkania Zarządu Przemkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku ze społecznością lokalną* – wspomina Wanda Gur, prezes Uniwersytetu i koordynator projektu. – *Mieszkańcy opowiedzieli o swoich problemach dotyczących braku znajomości języków obcych, zwłaszcza języka niemieckiego oraz niewystarczających umiejętności obsługi komputera. Miało to wpływ na niski poziom samooceny i poczucie własnej wartości, a także na małą aktywność w społeczeństwie informacyjnym.*

– *Firmy działające na naszym terenie, takie jak Volkswagen, Sitech Sp. z o.o. czy Sanden, wymagają znajomości języka niemieckiego, co najmniej na poziomie podstawowym. Bez niej trudno jest podjąć pracę* – wyjaśnia Barbara, uczestniczka projektu.

Dla uczestników projektu zorganizowano kurs języka niemieckiego oraz kurs komputerowy. Zajęcia edukacyjne trwały od listopada 2013 do maja 2014 roku. Bliskość granicy i możliwość znalezienia pracy w niemieckich zakładach była dodatkową motywacją do nauki języka.

– *Udział w projekcie dał mi szansę nie tylko na podniesienie poziomu znajomości języka obcego i możliwość swobodnej obsługi komputera, ale również szansę na lepsze jutro* – twierdzi pan Henryk, jeden z uczestników. – *Zdobyta wiedza zwiększyła moją aktywność w społeczeństwie informacyjnym i przyczyniła się do wzmocnienia poziomu samooceny i możliwości.*

Po pozytywnym zaliczeniu egzaminów wewnętrznych uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające poziom znajomości języka niemieckiego oraz umiejętności ICT w zakresie: podstaw technik informatycznych i komunikacyjnych, grafiki menedżerskiej, przetwarzania tekstu (MS Word) oraz arkuszy kalkulacyjnych (MS Excel).

– *Cieszę się, że ktoś dał mi szansę poznania języka niemieckiego oraz zdobycia umiejętności w posługiwaniu się komputerem* – mówi pani Eugenia. – *Z różnych względów nie mogłam poznać ani języka, ani obsługi komputera. W naszym mieście nie ma ofert z możliwością podwyższenia kwalifikacji dla osób powyżej 45. roku życia, a ten projekt nam to umożliwił.*

– *Do tej pory nie było na naszym terenie takiej oferty i nie dałoby się jej stworzyć bez realizacji tego projektu. Nasz projekt, realizowany w partnerstwie, zaangażował do współpracy władze samorządowe, co jest wartością dodaną do dotychczasowej praktyki szkolenia osób po 45. roku życia na terenie gminy Przemków* – podsumowuje Wanda Gur.

Moje życie zmieniło się dzięki EFS

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Prezentujemy kolejną pracę nagrodzoną w konkursie zorganizowanym przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Oto historia Natalii, która wzięła udział w projekcie *Droga do sukcesu!*, realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Ileż można szukać już nie wymarzonej, ale chociaż przyzwoitej pracy? Kiedy wreszcie zamiast umowy śmieciowej szef zaproponuje umowę o pracę i ureguluje wszystkie składki? Po opuszczeniu kolejnego miejsca pracy, które nie sprostało moim oczekiwaniom, stwierdziłam, że mam dość i czas najwyższy wziąć sprawy w swoje ręce (...).

Zarejestrowałam się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich. O dotacjach na rozpoczęcie działalności w projekcie *Droga do sukcesu!* słyszałam już wcześniej. Coraz więcej moich znajomych próbowało w ten sposób rozpocząć drogę do własnego sukcesu. Oferowane wsparcie w postaci bezzwrotnego dofinansowania sprawiło, że teraz wreszcie i ja mogłam spróbować. Ale nie wiedziałam, czy znajdę wystarczająco dobry pomysł.

Pierwszym krokiem było wypełnienie wniosku. Okazało się, że studiowanie filologii polskiej nie poszło na mar-

ne – potrafiłam lekkim i prostym językiem opisać swoje motywacje, jak również sformułować zamierzenia i plany na najbliższą przyszłość. A skoro pisanie wychodziło mi niezłe, to dlaczego nie zająć się tym zawodowo? Do głowy jako pierwsze przyszedł mi teksty reklamowe i wywołały lawinę pomysłów. Posiadane doświadczenie w dziedzinie fotografowania oraz filmowania pozwoliło mi jeszcze bardziej rozwinąć wachlarz oferowanych przeze mnie usług. Moja wyobraźnia zaczęła pracować. Już w ten sam dzień, w którym przyznano mi dotację, rozpoczęłam zakupy. W pierwszej kolejności – lekki i szybki komputer osobisty, który pozwolił mi na ciekawsze przedstawianie swojej oferty klientom. Potem aparat fotograficzny, elementy jego wyposażenia, sprzęt pozwalający na unowocześnienie posiadanej już kamery, małą kamerę do filmowania w warunkach ekstremalnych, a na końcu oczko w głowie – quadcopter (zdalnie sterowany model latający) pozwalający na filmowanie i robienie zdjęć z powietrza! Moja agencja reklamowa była gotowa do startu.

Pierwsze sukcesy przysły zaskakująco szybko, a posiadany sprzęt oraz umiejętności przydały się w rozwijaniu turystyki w mojej rodzinnej miejscowości. Wraz z Urzędem Gminy zajęłam się promocją pałacu w Kamieńcu Ząbkowickim, który od maja 2013 roku włączony został do ruchu turystycznego. Dzięki temu zadaniu nie musiałam martwić się o środki na opłacanie składek, a zostawało mi jeszcze na drobne przyjemności i mogłam zaoszczędzić na kolejną rozbudowę bazy sprzętowej.

W chwilę potem pojawiły się kolejne zlecenia – pisanie tekstów na stronę internetową, realizacja filmów rekla-

Fot. Archiwum BLACK CHILLIS

mowych dla regionalnych przedsiębiorców, projektów ulotek oraz folderów reklamowych. Kilka zleceń dostałam od znajomych, którzy nie wiedzieli, jakie działania reklamowe podjąć lub nie mieli zaufanej firmy, której mogliby zlecić kompleksową obsługę.

Moja firma działa dopiero od sierpnia 2013 roku, jednak już przekonałam się, jak trafionym pomysłem było skorzystanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki niemu znalazłam swoje miejsce na rynku pracy. Efekty (...) nie tylko mnie zadowolają, ale wręcz zaskakują. Zrozumiałam, że nie ma nic lepszego niż samemu być sobie sterem, żeglarzem i okrętem. Nie muszę się dostosowywać do niczych warunków, jedynie do tych, które ustalę sama. Sama wyznaczam godziny swojej pracy. Dzięki obniżonym składkom nie muszę już martwić się o opiekę medyczną ani o to, że mój skromny budżet zostanie zrujnowany. Sama podejmuję decyzje i nie muszę już spełniać poleceń przełożonych, które czasem okazywały się bezsensowne i bezcelowe (...).

Jestem dumną właścicielką własnej firmy. Czerpię radość z mojej pracy, z przyjemnością realizuję zlecenia i z niecierpliwością czekam na następne!

Projekt *Droga do sukcesu!* jest realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich w ramach Priorytetu VI PO KL *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnie-*

Fot. Archiwum BLACK CHILLIS

nia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Projekt trwa do końca 2014 roku i wciąż istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie nowo otwieranych firm.

Fot. Archiwum BLACK CHILLIS

Europejski Fundusz Społeczny 2014-2020: podział zadań pomiędzy instytucje zaangażowane w realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego

23 maja br. Komisja Europejska zaakceptowała Umowę Partnerstwa, która pozwala sprecyzować zakres interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w regionach. Przypomnijmy, że zgodnie z projektem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 ze środków EFS współfinansowane będą działania zaplanowane w ramach trzech Osi: 8. – *Rynek pracy*, 9. – *Włączenie społeczne*, 10. – *Edukacja*.¹

W niniejszym artykule postaramy się podsumować najważniejsze zapisy Umowy Partnerstwa odnoszące się do przyszłego wsparcia EFS, a także odpowiemy na pytanie, które instytucje będą odpowiedzialne za realizację i wdrożenie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W UMOWIE PARTNERSTWA

Umowa Partnerstwa (UP), przyjęta przez Komisję Europejską, to kluczowy dokument określający kierunki interwencji w latach 2014-2020 trzech polityk unijnych w Polsce – Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa. Każdy Program Operacyjny, zarówno krajowy, jak i regionalny, będzie musiał być spójny z jej zapisami.

Ze środków EFS będą współfinansowane następujące obszary:

Cel Tematyczny 8. – Rynek pracy i Adaptacyjność

Projekty realizowane będą przede wszystkim na rzecz **osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy**, tj. kobiet, osób młodych, starszych, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach. Ograniczenie to nie dotyczy wsparcia w postaci

instrumentów zwrotnych i opieki nad dziećmi do lat 3.

UP precyzuje **linię demarkacyjną, czyli podział interwencji pomiędzy Celem Tematycznym (CT) 8. i 9.** Wsparcie w CT 8. będzie skierowane do osób bezrobotnych zakwalifikowanych do pierwszej lub drugiej kategorii oddalenia od rynku pracy (w myśl znowelizowanej *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*). Osoby zakwalifikowane do trzeciej kategorii będą odbiorcami wsparcia w ramach CT 9. **Wsparcie finansowe (zwrotne i bezzwrotne) na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób młodych do lat 30 przewidziano tylko w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER).**

Zgodnie z UP interwencja EFS skierowana do **przedsiębiorców została skoncentrowana na sektorze MŚP. Wsparcie szkoleniowe będzie oparte na podejściu popytowym** oraz połączone z Rejestrem Usług Rozwojowych. **Należy podkreślić, że w przedsięwzięciach w obszarze aktywizacji zawodowej wymagana będzie efektywność zatrudnieniowa, czyli podjęcie pracy przez uczestników projektów na określonym poziomie.**

Cel Tematyczny 9. – Włączenie społeczne

Umowa Partnerstwa **na nowo definiuje wykluczenie społeczne**, uwzględniając różnorodność jego przestanków, wskazując w szczególności niskie dochody, czyli tzw. ubóstwo

¹ Dodatkowo z uwagi na komplementarność wewnątrzprogramową, działania społeczne zostaną wsparte przez infrastrukturę współfinansowaną ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Są to dwie Osi: 6. – *Infrastruktura Spójności Społecznej* oraz 7. – *Infrastruktura Edukacyjna*.

osób pracujących, niską intensywność pracy w gospodarstwie domowym, wielodzietność, samotne rodzicielstwo, zamieszkiwanie obszarów peryferyjnych i zdegradowanych. UP akcentuje także – niezależnie od pozycji materialnej osoby – wykluczenie społeczne, będące wynikiem relatywnie niskiego dostępu do usług publicznych, w tym zdrowotnych. W dokumencie podkreślono obowiązek stosowania mechanizmów promowania współpracy służb działających w ramach różnych polityk sektorowych. Wymaga się także zgodności poszczególnych Programów z dokumentami krajowymi, tj. *Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej* i *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020*.

Cel Tematyczny 10. – Edukacja

Zgodnie z Umową Partnerstwa priorytetowymi kierunkami wsparcia obszaru edukacji w latach 2014-2020 będą: szkolnictwo wyższe, zawodowe oraz kształcenie osób dorosłych. Uzupełniająco przewidziane zostało również wsparcie kształcenia ogólnego skupione wokół następujących zagadnień: **kształcenie kompetencji kluczowych** oraz **postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy** (kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości), **korzystanie z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania** (wykorzystanie metod eksperymentu w edukacji, w tym wyposażenie pracowni szkolnych w sprzęt do nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych), **indywidualizacja podejścia do ucznia** (zapewnienie narzędzi diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej i prowadzenie indywidualnej pracy z uczniem). Powyższemu będzie towarzyszyć **wsparcie w postaci doskonalenia umiejętności nauczycieli**. Podejmowane będą również działania na rzecz spójności społecznej i wyrównywania szans, w tym umożliwienia **wczesnej edukacji dzieci**, również w placówkach na obszarach wiejskich, które oprócz pełnienia roli lokalnych centrów aktywności społecznej świadczą usługi edukacyjne.

SYSTEM INSTYTUCJI ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ PROGRAMU

Prezentujemy zaproponowany w projekcie RPO WD 2014-2020 z 8 kwietnia br. system instytucji zaangażowanych w realizację Programu.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego jako Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Certyfikująca RPO WD

Za przygotowanie programów operacyjnych oraz sprawne i efektywne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli programów odpowiedzialne są Instytucje Za-

ządzające (IZ). Rolę Instytucji Zarządzającej RPO WD 2014-2020 oraz Instytucji Certyfikującej wydatki do Komisji Europejskiej będzie pełnił Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Instytucje Pośredniczące

Instytucja Zarządzająca może powierzyć część swoich zadań Instytucji Pośredniczącej.

W projekcie RPO WD 2014-2020 wskazano dwie Instytucje Pośredniczące: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (DWUP) oraz Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą (DIP).

DWUP – podobnie jak w bieżącym okresie programowania – odpowiedzialny będzie za wdrażanie działań współfinansowanych ze środków EFS związanych z rynkiem pracy, włączeniem społecznym oraz edukacją w zakresie dokształcania osób dorosłych (tj. projektów upowszechniających uczenie się przez całe życie).

Nowością jest umiejscowienie w Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej działań EFS związanych z adaptacją do zmian pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców. DIP odpowiadać będzie także za obszary współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) związane z innowacyjnością przedsiębiorstw oraz gospodarką niskoemisyjną (część działań osi 3.).

Pozostałe działania EFS z zakresu edukacji oraz działania EFRR skierowane na wzmacnianie potencjału B+R uczelni i jednostek naukowych, technologie informacyjno-komunikacyjne, gospodarkę niskoemisyjną (część osi 3.), środowisko, transport oraz infrastrukturę spójności społecznej i edukacyjnej będą wdrażane przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Szczegółowy podział zadań pomiędzy poszczególne instytucje zawiera projekt RPO WD 2014-2020 z 8 kwietnia br. dostępny na stronie www.umwd.dolnyslask.pl.

DANE KONTAKTOWE

Instytucja Pośrednicząca PO KL

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Funduszy Europejskich
Punkt informacyjny i naboru wniosków PO KL
ul. Mazowiecka 17, pokój nr 0004, 50-412 Wrocław
tel.: 71 776 96 17, 71 776 96 03, 71 776 95 51
e-mail: promocja.efs@dolnyslask.pl
www.efs.dolnyslask.pl

Instytucja wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia)

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Punkt Informacyjny
ul. Armii Krajowej 54, pokój nr 100, 50-541 Wrocław
tel.: 71 39 74 110, 71 39 74 111
bezpłatna infolinia: 800 300 376
e-mail: promocja@dwup.pl; www.pokl.dwup.pl

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego na Dolnym Śląsku

ROEFS we Wrocławiu

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
pl. Solidarności 1/3/5, pokój nr 415, 53-661 Wrocław
tel.: 71 780 90 79, faks: 71 796 30 00
e-mail: info_wroclaw@roeefs.pl; www.wroclaw.roeefs.pl

ROEFS w Jeleniej Górze

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
ul. Okrzei 10, 58-500 Jelenia Góra
tel./faks: 75 642 20 00
e-mail: info_jeleniagora@roeefs.pl; www.jeleniagora.roeefs.pl

ROEFS w Wałbrzychu

(prowadzony przez Unię Przedsiębiorców Dolnego Śląska
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. Dmowskiego 22, 58-300 Wałbrzych
tel.: 74 666 60 44
e-mail: info_walbrzych@roeefs.pl; www.walbrzych.roeefs.pl

ROEFS w Legnicy

(prowadzony przez Agencję Rozwoju Regionalnego ARLEG SA
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. T. Kościuszki 25/1, 59-220 Legnica
tel.: 76 862 58 15, faks: 76 862 58 25
e-mail: info_legnica@roeefs.pl; www.legnica.roeefs.pl

W biuletynie wykorzystano zdjęcia wykonane przez uczestników projektów realizowanych w ramach EFS na Dolnym Śląsku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

